

"CÂU LẠC BỘ SÁCH" TẠI VÙNG HOA-THỊNH-ĐỒN, NGỌN ĐÈN AI THẤP?

* Sơn Tùng

Từ tháng 4.2014, những buổi sinh hoạt hàng tháng của Câu Lạc Bộ Sách (Book Club) được tổ chức tại trụ sở của Câu Lạc Bộ Văn Học Nghệ Thuật Hoa-Thịnh-Đồn, hay "Nhà Việt Nam", tại số 308 Hillwood, Falls Church, Virginia.

Các buổi sinh hoạt này là dịp để những người viết sách và đọc sách gặp gỡ nhau trao đổi những tin tức liên quan đến sách, đến việc ấn hành sách Việt ngữ và ngoại ngữ liên quan tới Việt Nam.

Với ba buổi sinh hoạt đã qua, Câu Lạc Bộ Sách đã dần dần tạo được một nếp sinh hoạt văn hóa phong phú và sống động hiếm thấy trong đời sống của các cộng đồng người Việt hải ngoại.

Trong buổi họp mặt chiều thứ Bảy, 7.6.2014, có hai cuốn sách đã được chọn để giới thiệu là cuốn "*Quê Hương Ngày Trở Lại*" của Lê Mỹ Hân và cuốn "*Cuộc Chiến Việt-Hoa-Miền (1979-1989)*" của Hoàng Dung.

Người giới thiệu cuốn "*Quê Hương Ngày Trở Lại*" là Nhà báo Nguyễn Minh Nữ. Với tài ăn nói trôi chảy và hấp dẫn, ông Nữ đã làm nổi bật sự chân thật và duyên dáng của cuốn bút ký ý mà tác giả là một phụ nữ trẻ nguyên quán tại Sơn La, sau vào Sài Gòn sinh sống rồi lấy chồng Nhật và định cư ở Nhật. Tác giả đã ghi lại những điều mắt thấy tai nghe và những cảm nghĩ tinh tế trong chuyến trở lại thăm quê xưa mà ông Nữ nói rằng ông không đủ khả năng để phân tích và phê bình nên để cho người đọc tự khám phá và cảm nhận.

Từ "*Quê Hương Ngày Trở Lại*", ông Nữ chuyển sang nói về kinh nghiệm của chính mình về việc làm nhà xuất bản sách do một sự tình cờ mà tác phẩm đầu tiên được in là cuốn trường thiên "*Trăng Huyết*", tác giả là Anthony Grey và Nguyễn Ước.

Tác phẩm thứ hai được giới thiệu là cuốn biên khảo "*Cuộc Chiến Việt-Hoa-Miền (1979-1989)*" của Hoàng Dung (một bác sĩ, tên thật là Hoàng Xuân Trường). Người nói về cuốn sách này là ông Lữ Đức Kỳ, cũng là một bác sĩ. Ông Kỳ cho rằng cuốn "*Cuộc Chiến Việt-Hoa-Miền*" là một nghiên cứu rất công phu về nhiều mặt với những tài liệu lịch sử, quân sự, chính trị... Sách tuy viết về cuộc chiến tranh biên giới cuối thập niên 1970-80 nhưng đã cho ta thấy nguồn gốc của việc mất đất mất biển cho Trung Cộng ngày nay.

Ngoài phần giới thiệu sách, buổi sinh hoạt đã kéo dài từ 3 giờ tới 5 giờ chiều với những thông báo liên quan đến văn học nghệ thuật trong vùng cũng như những nơi khác.

Cô Thu Thủy, một thành viên rất hăng say của Câu Lạc Bộ Văn Học Nghệ Thuật Hoa-Thịnh-Đồn, loan báo về dự án cho tương lai của CLB Sách và Chương trình ca nhạc "*Tinh Hoa Nước Việt*" lần thứ 3 đang được tập dượt cho một buổi trình diễn năm 2014 do các học sinh, sinh viên đảm trách với nội dung cũng như hai năm trước đậm đà bản sắc dân tộc về văn hóa và lịch sử Việt Nam.

Nhà báo Đào Trường Phúc, người điều hợp của Câu Lạc Bộ Sách, thông báo về buổi sinh hoạt tháng sau sẽ là ngày thứ bảy, 12.7, với hai cuốn sách mới đều do Tiếng Quê Hương xuất bản là "*Những Sự Thật Cần Phải Biết*" của Đặng Chí Hùng, người đang bị truy nã tại Việt Nam, và cuốn "*Ung Thư Oi, Chào Mi!*" của Lê Thiệp, viết trước khi qua đời vì bệnh ung thư.

Ông Đào Trường Phúc cũng thông báo về sự qua đời của Nhạc sĩ Thanh Bình ngày 23.5.2014 tại Việt Nam. Nhạc sĩ Thanh Bình là tác giả của nhiều nhạc phẩm nổi tiếng, trong đó có bài "*Những Nẻo Đường Việt Nam*", hầu như người Việt Nam nào cũng biết. Bản nhạc ấy đã được mở nghe trong phòng họp khiến mọi người xúc động.

Càng xúc động hơn khi được nghe Nhà văn Uyên Thao nói về những kỷ niệm với Thanh Bình, anh họ của ông.

Hai tiếng đồng hồ qua đi thật nhanh và đã thu nhận được thật nhiều. Hai giờ đồng hồ mỗi tháng, gần như vô nghĩa trong những thì giờ mà người ta tiêu phí vào những việc vô bổ.

Những người chủ trương "Câu Lạc Bộ Sách" có vẻ như đang làm một việc khác thường, như lợi dòng nước ngược, hay thắp lên một ngọn đèn nhỏ trong đêm tối mênh mông.

Thật vậy, tình trạng xuất bản sách và đọc sách trong cộng đồng người Việt hải ngoại ngày nay rất thảm thương. Với hơn ba triệu người Việt đang sống rải rác trên khắp thế giới, mỗi năm gửi về Việt Nam gần mười tỉ Mỹ-kim nhưng gần như trong ngân sách gia đình hàng tháng không dành đồng nào cho sách báo Việt ngữ, trong lúc chi tiêu rất nhiều cho nhu cầu vật chất và làm đẹp bên ngoài.

Gần đây có bài viết phê phán người Việt hải ngoại không đọc sách, sinh hoạt văn hóa duy nhất là Thúy Nga Paris và Asia. Điều này có thể được chứng minh trong Trung tâm Thương Mại Eden ở Vùng Hoa-Thịnh-Đốn, nơi tượng trưng cho văn hóa người Việt ở miền Đông Bắc Hoa Kỳ, với khoảng phân nửa trong hơn 100 cửa hàng là tiệm ăn, 5 tiệm băng nhạc, nhưng không có tiệm sách nào. Khi mới được thành lập cách đây khoảng 30 năm, khu này có hai tiệm sách (Alpha và Thế Hệ), sau đó đã phải đóng cửa, nhường chỗ cho hai tiệm ăn. Bên ngoài Khu Eden có Nhà sách Minh Văn của Nhà văn Trần Long Hồ, nhờ có phòng mạch bác sĩ cầm cự được một thời gian, nay có cũng như không.

Nói chuyện với Nhà văn Uyên Thao, người chủ trương Tủ Sách Tiếng Quê Hương, được biết mỗi năm ấn hành sáu cuốn sách, mỗi cuốn 500 ấn bản vì không thể in ít hơn trong lúc người đọc mỗi ngày một giảm và mua sách qua bưu điện.

Một số nhà văn có tác phẩm đã phải tự in bằng kỹ thuật *digital*, từ vài chục tới một, hai trăm cuốn để gửi tặng bạn hữu.

Làm sao có thể xuất bản sách và bán sách khi người Việt không có nhu cầu đọc sách?

Thật ra, tình trạng chợ chiều của sách báo in đang diễn ra trên khắp thế giới với sự quảng bá rộng rãi của *Internet*, nhưng không thể thâm như sách báo in Việt ngữ ở hải ngoại.

Những người chủ trương Book Club đang làm một nỗ lực phi thường, có thể bị một số người cho là "điên", nhưng quả thật phải có người làm.

Song song với những buổi sinh hoạt hàng tháng, Câu Lạc Bộ Sách còn ấn hành tập san *Tin Sách* được phổ biến qua hai hình thức giấy in và *eBook* hiện đại với mục đích được cho biết là giới thiệu "các tác phẩm thực sự đáp ứng yêu cầu tìm hiểu, đặc biệt về đời sống Việt Nam, đồng thời hy vọng sẽ trở thành nhịp cầu nối kết giữa các tác giả cùng bạn đọc khắp nơi trong ý hướng bảo tồn và phổ biến những giá trị văn hóa cao đẹp".

Với số người tham dự các buổi sinh hoạt hàng tháng của Book Club hiện nay khoảng 20, mong sao con số sẽ được nâng cao dần và được mở rộng đến những nơi khác để người Việt hải ngoại khỏi bị mang tiếng là "Văn hóa Thúy Nga Paris"!

Sơn Tùng (*Virginia*, 30.6.2014)